

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J. J., P. M., Z. M., X. M., A. L. i E. K.
przeciwko „S.” sp. z o.o. w W.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej B. S.
o uchylenie uchwały wspólników,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 maja 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 7 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI ACz [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego Sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił zażalenie pozwanej „S.” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i interwenienta ubocznego po stronie pozwanej B.S. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 kwietnia 2016 r., którym umorzone zostało postępowanie z powództwa E. K. przeciwko pozwanemu w sprawie o uchylenie uchwały wspólników, wobec cofnięcia przez powódkę powództwa bez zrzeczenia się roszczenia. Sąd pierwszej instancji uznał, że umorzenie postępowania było możliwe uznając, że nie zachodziły w sprawie przesłanki przewidziane w art. 203 § 4 k.p.c.

Składający zażalenie zarzucili postanowieniu Sądu Okręgowego naruszenie art. 73 § 2 k.p.c. uważając, że nastąpiło błędne uznanie wywołania skutków cofnięcia pozwu przez E. K. jedynie wobec tej powódki, podczas gdy prawidłowe zastosowanie powołanego przepisu prowadzi do wniosku, że cofnięcie pozwu jest skuteczne wobec pozostałych powodów, co oznacza powinność umorzenia postępowania w całości i naruszenie art. 355 § 1 k.p.c. Podnosili też, że powodów łączy współuczestnictwo jednolite, a zatem czynności podjęte przez jednego ze współuczestników wywołują skutki wobec wszystkich współuczestników.

W wyniku rozpoznania zażalenia Sąd Apelacyjny rozstrzygnął jak na wstępie wskazując, że z uwagi na dochodzone przez powodów roszczenie, powódkę E. K. łączy z pozostałymi powodami współuczestnictwo procesowe jednolite ze względu na skutki wyroku uchylającego uchwałę wspólników (art. 250 i art. 254 § 1 k.s.h.), ale nie jest to współuczestnictwo konieczne w rozumieniu art. 72 § 2 k.p.c., zatem rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji jest prawidłowe.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem przepisów postępowania, tj. art. 73 § 2 w związku z art. 355 § 1, art. 386 § 1, art. 397 § 2 zdanie pierwsze i art. 391 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. przez błędne uznanie ograniczonych skutków czynności procesowych podejmowanych przez jednego ze współuczestników jednolitych. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia oraz

postanowienia Sądu pierwszej instancji oraz umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozostali powodowie wnieśli o odrzucenie skargi kasacyjnej, ewentualnie o jej nieprzyjęcie, ewentualnie o oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący formułuje trzy zagadnienia prawne, odnoszące się do skutków cofnięcia pozwu w sprawie o uchylenie uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez jednego tylko ze wspólników i skutków takiej czynności wobec innych, ze względu na istniejące między wspólnikami współuczestnictwo procesowe. Jednakże wbrew twierdzeniom skarżącej Spółki dwa spośród trzech zaprezentowanych zagadnień prawnych było już analizowane przez Sąd Najwyższy we wstępnym postępowaniu o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wniesionej przez tego samego pozwanego w sprawie o sygn. I CSK 584/16, rozstrzygniętej postanowieniem z dnia 6 marca 2017 r.

Powołanym postanowieniem Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania, wyjaśniając znaczenie skargi kasacyjnej w postępowaniu cywilnym i przesłankę jej przyjęcia określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., do którego to przepisu skarżący wprost się nie odwołał. Z treści wniosku należy jednak przyjąć, że o tę podstawę chodzi, podobnie jak w sprawie o sygn. akt I CSK 584/16, toczącej się między tymi samymi stronami w identycznym sporze. Jak wynika z uzasadnienia wskazanego postanowienia Sądu Najwyższego odmowa przyjęcia wniesionej skargi kasacyjnej nie wiązała się tylko ze zbyt szczupłym merytorycznie uzasadnieniem wniosku o przyjęcie tej skargi, lecz z wyjaśnieniem merytorycznym występowania między wspólnikami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością współuczestnictwa jednolitego, „ponieważ zgodnie z art. 254 § 1 k.s.h. prawomocny wyrok uchylający uchwałę ma moc

obowiązującą między spółką a wszystkimi wspólnikami oraz w stosunkach między spółką a członkami organów spółki. Nie jest to jednak współuczestnictwo konieczne w rozumieniu art. 72 § 2 k.p.c., skoro prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników może przysługiwać także jednemu ze wspólników.”

W postanowieniu Sądu Najwyższego w sprawie I CSK 584/16 podzielony został także pogląd przywołany z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1991 r., II CZ 277/90 (nie publ.), a przyjęty w zaskarżonym orzeczeniu Sądu Apelacyjnego odnośnie do możliwości cofnięcia pozwu samodzielnie przez każdego ze współuczestników jednolitych ze skutkiem odnoszącym się tylko do tego podmiotu. Pogląd taki jest przyjmowany w doktrynie oraz potwierdzony w nowszym orzecznictwie, z którego przywołane zostało uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 156/13 (nie publ.).

Argumentacja przytoczona w obszernym wniosku skarżącej Spółki nie jest przekonująca na tyle, żeby występowała potrzeba weryfikowania uznanego w orzecznictwie oraz w dzielącej go doktrynie rozumienia przepisów, których dotyczą zgłoszone zagadnienia prawne. Odnosi się to także do drugiego z trzech zgłoszonych przez skarżącego pytań, które - co zasadnie podnoszą powodowie w odpowiedzi na skargę kasacyjną, przytaczając odpowiednie orzecznictwo i wypowiedzi doktryny – dotyczy stale podstawowej kwestii związanej z toczącym się sporem, a mianowicie, jakie skutki wywołuje cofnięcie pozwu przez jednego ze wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (współuczestników jednolitych) bez zgody pozostałych. Kwestia ta została już wystarczająco wyjaśniona w orzecznictwie i z tych względów nie jest przekonująco uzasadnione przez skarżącego występowanie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.